

Литовські Статути

І Литовський статут

У Статуті 1529 року було 13 розділів, які нараховували 282 статті. В перших трьох розділах були зібрані, в основному, норми конституційного права та принципіальні положення інших галузей права, в четвертому та п'ятому — шлюбно-сімейне та спадкове, в шостому — процесуальне, в сьомому — кримінальне, у восьмому — земельне, в дев'ятому — лісне та мисливське, в десятому — цивільне, в одинадцятому, дванадцятому та тринадцятому — кримінальне та процесуальне право.

II Литовський Статут

Для розроблення проєкту Другого Литовського статуту було створено комісію з 10 чоловік . Статут було затверджено сеймом у 1554 р., але він набув чинності лише 1566 р. II Статут був правовою системою незалежної держави, зв'язаної з Польщею тільки спільним правителем. На черзі дня стояла більш тісна унія двох держав. За рівнем кодифікаційної техніки статут 1566 року перевершував перший. Він закріплював соціально-економічні та політичні зміни, що відбулися у Великому князівстві Литовському з 1530 до 1565 року. Статут 1566 року підрозділявся на 14 розділів і 367 артикулів. Розділи перший, другий і третій тут регулюють норми державного права, розділ четвертий присвячено судустрою, розділи з п'ятого по десятий — приватному праву, нарешті, розділи з одинадцяти по чотирнадцятий регулюють кримінальне та процесуальне право. II Статут називають ще Волинським, і це, мабуть, тому найбільшого поширення він набув на Волині проте діяв також у Київському та Брацлавському воєводствах.

III Литовський статут

Третя редакція Литовського статуту з'явилася після Люблінської унії 1588-го р. Складався він з 14 розділів і 488 артикулів.

До цієї редакції Статуту ввійшли норми державного права, чого на той час не було в законодавчій практиці інших європейських держав. Статут передбачав існування законодавчої влади (сейм), виконавчої (великий князь та адміністративний апарат) і судової (трибунал Великого князівства Литовського, виборні суди). Ще Статут передбачав, що мати маєтки у Великому князівстві Литовському, а також обіймати державні й церковні посади мають лише місцеві мешканці. У Статуті 1588 р. визначалися права і привілеї шляхти, детально регламентувався порядок судочинства, оформлялося закріпачення основної частини сільського населення. Безперечно, третій Литовський статут мав чималий вплив на правову свідомість українців. Згадки про нього зустрічаємо навіть у новочасній українській літературі. Тобто, цей документ українці добре знали й користувалися ним. Тобто Статут був доволі автономістичним документом.

Запитання :

1. Скільки розділів і статей було нараховано в статуті 1529р.
2. Що було зібрано в перших трьох розділах 1 статуту
3. Що було в 12-13 розділах 1 статуту
4. Що було зібрано в 8 розділі 1 статуту
5. Коли було затверджено 2 статут
6. Що закріплював 2 статут
7. На скільки розділів і артиклів поділявся 2 статут
8. Що регулюють перший, другий і третій розділ 2 статуту
9. Коли з'явилася третя редакція 3 Литовського статуту
10. З скільки розділів і артиклів складався 3 Литовський статут
11. Що відзначалося в статуті 1588-го р.